

EXAMENUL CREDINȚEI

Pilda Cananeencei, frescă

“Etapele teribilului examen căruia Domnul o supune pe femeia cananeancă din ținutul Tirului și al Sidonului se enumeră precum urmează:

Prima: neluarea în seamă, ignorarea.

Ea îi ține calea, topită de nefericire, strigă și-L imploră; El însă nu-i răspunde nici un cuvânt. O nesocotește, o disprețuiește, ba se poate spune că o și batjocorește, căci ce jignire e mai cruntă decât a vorbi cuiva și a nu primi răspuns, nici măcar adresându-ți-se un cuvânt de supărare ori făcându-ți-se o dojană? Tăcerea aceasta, de gheață și depărtări, e mai rea decât sudalma și ustură mai cumplit decât insulta.

A doua: respingerea intervenției mult iubitorilor Săi ucenici. Apostolii Domnului, ucenicii, credincioșii, apropiații Săi, aceia pe care-i asigură că lor li s-a dat să cunoască tainele împărăției cerurilor (Matei 15, 11), ai căror ochi văd și ale căror urechi aud ceea ce ar fi vrut să vadă și să audă – și n-au văzut, n-au auzit – mulți drepti, proroci și împărați (Matei 13, 17), căroro li s-au încredințat cheile împărăției cerurilor și puterea de a lega și dezlega pe pământ (Matei 16, 19 și 18, 18; Ioan 20, 23), care atunci când Fiul Omului va ședea pe tronul slavei Sale vor ședea și ei pe douăsprezece tronuri judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel (Matei 19, 28), pe care-i numește „*mama și frații Mei*” (Matei 12, 49) și-i încredințează că vor mânca și bea la masa împărătească (Luca 22, 30); intervin în zadar pentru cananeancă. Ei se roagă, iar Domnul nu-i ascultă, deși altădată grăise cu a Sa gură: „*Pe cel care vine la Mine nu-l voi scoate afară*” (Ioan 6, 37). Intervenția bătrânilor lui Israel în sprijinul sutașului roman este luată în considerare (Luca 7, 4-5), dar a ucenicilor pentru cananeancă nu.

A treia: declinarea de competență. Cuvintele: „*Nu sunt trimis decât către oile pierdute ale casei lui Israel* (de altfel contrazise de „*Mai am și alte oi care nu sunt din staulul acesta*”) (Ioan 10, 16) constituie ceea ce în limbaj juridic se numește declinare de competență și totodată singurul caz din tot cuprinsul *Evangheliilor* unde Domnul Se arată proceduralist. El care a pus duhul deasupra literei, El care a proclamat șubrezenia formelor și le-a defăimat cu putere, care pe farisei îndeosebi i-a muștrat pentru că acordă preeminență exteriorului în raport cu interiorul și nu curăță partea dinăuntru a paharului și blidului ci numai pe cea din afară, pentru că se aseamănă cu mormintele frumos văruite pe din afară dar înăuntru sunt pline de oase și necurăție, pentru că, așadar, așază fața mai presus de conținut și gestică mai înainte de inimă, El Care mereu a învățat că esențială e substanța, El – de data aceasta -cananeencii îi opune o excepție strict procedurală și de formă; cazul tău nu intra în atribuțiile Mele. Ca și cum ar fi spus: ducă-se petiționara la alt ghișeu, aici nu are ce căuta. E în acest legalism, în această interpretare literală a legii, în uscăciunea și asprimea acestui răspuns proceduralist ceva nu numai cu totul lipsit de seamă în referatul evanghelic dar și cu desăvârșire contrar duhului hristic și reacției constante a Domnului în prezența relației dintre formă și fond.

A patra: insulta, jignirea, ocara. După ce – cu vorbe ca de gheață – și-a declinat competența, Iisus trece la insulte directe, la ofense grele și la cinica zeflemisire. El Care stabilise că oricine se mânia pe fratele său vrednic va fi de osândă și cine va zice fratelui său *raca* vrednic va fi de judecata sinedrului, iar cine-i va zice nebunule vrednic va fi de gheena focului (Matei 5, 22), El o apostrofează pe cananeancă și-i azvârle proverbul cu pâinea ce nu se cuvine a fi dată câinilor. Altfel spus făcându-i pe solicitantă și pe ai săi câini, iar pe ea personal – consecvent celei mai elementare logici – o definește cățea.